

Život Cirkvi

Ročník 17

35/2010

**Ochrana stvorenstva témou európskej „zelenej“ púte
Ostrihom - Bratislava - Mariazell**

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Vatikán (29. augusta, RV) - V nedeľu predpoludním sa na nádvorí Apoštolského paláca v pápežskom letnom sídle v Castel Gandolfe Svätý Otec pred modlitbou Anjel Pána prihovoral veriacim:

Drahí bratia a sestry, v evanjeliu dnešnej nedele stretáme Ježiša ako hosťa v dome popredného farizeja. Keď zbadal, že pozvaní si vyberajú pri stole popredné miesta, rozpovedal im podobenstvo o svadobnej hostine. „Ak ťa niekto pozve na svadbu, nesadaj si na prvé miesto, lebo mohol pozvať niekoho vzácnejšieho, ako si ty a prišiel by ten, čo pozval teba i jeho, a povedal by ti: «Uvoľni miesto tomuto». Vtedy by si musel s hanbou zaujať posledné miesto. Ale keď ťa pozvú, choď, sadni si na posledné miesto. Potom príde ten, čo ťa pozval, a povie ti: «Priateľu, postúp vyššie!» Vtedy sa ti dostane pocity pred všetkými spolustolujúcimi” (Lk 14, 8-10). Pán nechce dať lekciu o slušnom správaní, ani o hierarchii medzi rôznymi autoritami. Zdôrazňuje skôr rozhodujúci prvok, ktorým je pokora. „Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený“ (Lk 14, 11). Toto podobenstvo v hlbšom zmysle slova sa zamýšľa aj nad pozíciou človeka vo vzťahu k Bohu. „Posledné miesto“ môže totiž predstavovať stav ľudstva po hriechu, stav, z ktorého ho môže pozdvihnúť len vtelenie jednorodeného Syna. Preto Ježiš sám „zaujal na svete posledné miesto – na kríži – a práve touto radikálnou pokorou nás vykúpil a stále nám pomáha“ (Deus caritas est, 35). V závere podobenstva Ježiš odporúča poprednému farizejovi, aby nepozýval na hostinu priateľov,

príbuzných alebo bohatých susedov, ale chudobných a vylúčených na okraj spoločnosti, ktorí mu to nemajú ako vrátiť (porov. Lk 14, 13-14), aby darovanie bolo nezištné. Totiž skutočnú odplatu, na konci, dá Boh, „ktorý svet riadi ... My mu ponúkame našu službu len natoľko, nakoľko môžeme, a preto, lebo on nám na to dáva silu“ (Deus caritas est, 35).

Teda ešte raz, pozerajme na Krista ako na vzor pokory a nezištnosti. Od neho sa učme trepezlivosti v pokušení, miernosti v príkoriach, poslušnosti voči Bohu v bolesti, v očakávaní, že ten, ktorý nás pozval, nám povie: „Priateľu, postúp vyššie“ (Lk 14,10). Skutočné dobro, totiž, je byť v jeho blízkosti. Sv. Ľudovít IX., francúzsky kráľ, ktorého spomienku sme slávili minulú stredu, praktizoval to, čo je napísané v knihe Sirachovcovej: „O koľko si väčší, o toľko sa uponižuj vo všetkom, a budeš milý Bohu“ (3,20). Tak napísal vo svojom „Duchovnom testamente synovi“: „Ak ti Pán daruje akýkoľvek úspech, musíš mu pokorne ďakovať a dávať si pozor, aby si sa nestal preň horším, či už márnou slávou, alebo nejakým iným spôsobom, lebo nesmieš Boha za jeho dary napádať alebo urážať.“ (Acta sanctorum August 5 [1868], 546).

Drahí priatelia, dnes si pripomínáme aj mučenícku smrť sv. Jána Krstiteľa, najväčšieho Kristovho proroka, ktorý bol schopný poprieť sám seba, aby dal priestor Spasiteľovi, a trpel a zomrel za pravdu. Prosme jeho a Pannu Máriu, aby nás viedli na ceste pokory, aby sme sa stali hodnými božskej odmeny. **Jaroslava Kochjarová CJ**

Slová Benedikta XVI. počas svätej omše v centre Mariapoli v Castel Gandolfe

Vatikán (30. augusta, RV) – Benedikt XVI. slávil v nedeľu svätú omšu v centre Mariapoli v Castel Gandolfe, na záver tradičného letného stretnutia bývalých študentov Benedikta XVI., tzv. Ratzinger Schülerkreis. Témou trojdňového seminára bola hermeneutika alebo výklad II. vatikánskeho koncilu a zúčastnilo sa na ňom 40 bývalých študentov profesora Ratzingera z rokov, keď bol docentom v Nemecku.

Benedikt XVI. počas svätej omše povedal:

„Drahí priatelia, v dnešnom evanjeliu nám Pán ukazuje, že v skutočnosti žijeme ako pohania: pozývame len toho, kto nám pozvanie opätuje, darujeme len tomu, kto nám to vráti. Ale Boží štýl je odlišný: zažívame to v Najsvätejšej Eucharistii. On pozýva k stolu nás, ktorí sme pred ním chromí, slepí a hluchí. On pozýva nás, ktorí nemáme nič, čo by sme mu darovali. Nech sa nás počas svätej omše dotkne vďačnosť za to, že Boh existuje, že On je taký, aký je, že je ako Ježiš Kristus, za to, že – napriek tomu,

že nemáme nič, čo by sme mu darovali a sme hriešni – on nás pozýva k jeho stolu, chce byť pri ňom s nami. Ale chceme však tiež, aby sa nás dotkol pocit viny za to, že tak málo zanechávame pohanský štýl života, za to, že tak málo žijeme podľa nového Božieho štýlu. A preto začíname svätú omšu prosiac o odpustenie, aby nás zmenil, aby nás urobil podobnými Bohu, na jeho obraz a podobu.“

Väčšina účastníkov stretnutia pochádza z Nemecka a Rakúska, ale zastúpenie má aj Taliansko, Írsko, Holandsko, Kórea a India. Prítomný bol aj kardiál Christoph Schönborn, arcibiskup Viedne, ďalej svätiaci biskup Hans-Jochen Jäschke z Hamburgu, učiteľia, kňazi, rehoľníci a laici. Prvé stretnutie Josepha Ratzingera a jeho bývalých študentov sa konalo v marci 1977, keď bol vymenovaný za arcibiskupa Mníchova a Freisingu. Odvtedy sa opakuje každý rok na určitú tému, minulý rok diskutovali o misijnom poslaní „missione ad gentes“.

-sg-

Generálna audiencia Benedikt XVI.: Svätá Hildegarda z Bingenu

Vatikán (1. septembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. počas generálnej audiencie v letnom sídle v Castel Gandolfo predniesol nasledujúcu katechézu:

Drahí bratia a sestry,

V roku 1988, teda pri príležitosti slávania mariánskeho roku, ctihodný pápež Ján Pavol II. napísal apoštolský list *Mulieris dignitatem*, v ktorom priblížil dôležitú úlohu žien v živote Cirkvi. „Cirkev“ – čítame tam – „ďakuje za všetky prejavy ženského „génia“ v priebehu dejín vo všetkých krajinách a uprostred všetkých národov, ďakuje za všetky charizmy, ktoré Duch Svätý udeľuje ženám v histórii Božieho ľudu, za všetky víťazstvá, za ktoré vďačí ich viere, nádeji a láske: ďakuje za všetky plody ženskej svätosti“ (č. 31).

Aj v období dejín, ktoré zvykne nazývať stredovek, žilo viacero žien, čo vynikali svätosťou života a bohatstvom náuky. Dnes by som rád predstavil jednu z nich: svätú Hildegardu z Bingenu, ktorá žila v 12. storočí v Nemecku. Narodila sa v roku 1098 v Porýnsku, v Bermersheime v blízkosti mesta Alzey a zomrela v roku 1179: dožila sa teda 81 rokov – a to aj napriek svojmu slabému zdraviu. Hildegarda bola zo vznešenej a mnohopočetnej rodiny. Už od narodenia ju rodičia zasvätili Božej službe. Keď mala osem rokov, zverili ju na výchovu učiteľke Judite zo Spanheimu, ktorá žila klauzurovaná v benediktínskom kláštore svätého Dizibóda a postupne sama založila malý ženský kláštor podľa rehoľných pravidiel svätého Benedikta.

Hildegarda prijala rehoľné rúcho z rúk biskupa Ota z Bambergu a v roku 1136, keď zomrela matka Judita, stala sa predstavenou komunity: požiadali ju o to jej spolusestry. Túto úlohu vykonávala s využitím všetkých svojich schopností – ako vzdelaná a duchovne zrelá žena s dobrými organizačnými schopnosťami pre klauzúrny život. O niekoľko rokov neskôr, keďže na dvere kláštora klovalo stále viac mladých žien, čo mali záujem o rehoľný život, Hildegarda založila ďalšiu komunitu v Bingene a zasvätila ju svätému Rupertovi. Tu prežila celý zvyšok svojho života. Spôsob, akým uplatňovala autoritu predstavenej kláštora, je možné dať za vzor všetkým rehoľným komunitám: ako čítame v historických záznamoch z tých čias, podnecovala svätú súťaživosť v konaní dobra, a to až do takej miery, že matky sa so svojimi dcérami priam predbiehali vo vzájomnej pomoci a úcte.

Už v čase, keď bola predstavenou kláštora svätého Dizibóda, začala Hildegarda diktovať prežitie mystické vízie svojmu duchovnému radcovi, mníchovi Volmarovi a svojej pisárke, s ktorou ju spájalo vrúc-

ne priateľstvo, spolusestre Richardis di Strade. Ako tomu bývalo v živote svätcov, aj Hildegarda sa túžila podriaďovať autorite osôb vzdelaných vo viere, aby oni určili pôvod jej vízií: mala totiž strach, že to boli len ilúzie a že nepochádzali od Boha. Obrátila sa preto na človeka, ktorého si Cirkev v tých časoch mimoriadne vážila – na svätého Bernarda z Clairvaux: hovoril som o ňom už v niekoľkých katechézach. Tento Hildegardu upokojil a povzbudil. V roku 1147 Hildegarda získala ďalšie, veľmi dôležité uznanie: Keď pápež Eugen III. predsedal Trevírskej synode, prečítal si text nadiktovaný svätou Hildegardou, ktorý mu priniesol biskup Henrich z Mohuča. Pápež hneď poveril Hildegardu, aby opísala svoje vízie a dovolil jej o nich verejne hovoriť. Od tohto okamihu prestíž svätej Hildegardy neustále rástla. Jej súčasníci ju dokonca nazvali „nemeckou prorokynou“.

Toto je, drahí priatelia, pečať autentickosti Ducha Svätého, ktorý je prameňom každej charizmy: totiž osoba, ktorá je obdarená nadprirodzenými schopnosťami, sa nimi nikdy nevychvaľuje, nevystavuje ich na obdiv a predovšetkým zostáva poslušná cirkevnej autorite. Ved' každý dar udelený Svätým Duchom je určený k budovaniu Cirkvi; a Cirkev, prostredníctvom svojich pastierov, dokáže rozpoznať jeho autentickosť.

Na budúcu stredu budem pokračovať v rozprávaní o tejto veľkej žene, prorokyni, ktorá sa nám i dnes veľmi aktuálne prihovára – svojou odvážnou schopnosťou rozlišovať znamenia čias a svojou láskou k stvoreniu, svojím lekárstvom, poéziou a hudbou, ku ktorej sa vraciame, svojou láskou ku Kristovi a k jeho Cirkvi, ktorá i v jej časoch trpela, zraňovaná hriechmi kňazov i laikov: napriek všetkému ju Hildegarda milovala ako Kristovo tajomné telo. Takto sa nám dnes svätá Hildegarda prihovára – a budeme o nej hovoriť znovu aj na budúcu stredu. Ďakujem vám za vašu pozornosť.

Preklad: Martin Kramara

Benedikt XVI. pozdravil počas generálnej audiencie pútnikov aj po slovensky

V pozdravoch vo viacerých jazykoch potom Benedikt XVI. pozdravil aj slovenských veriacich týmito slovami:

„S láskou vítam slovenských pútnikov, osobitne zo Spišskej katolíckej charity. Bratia a sestry, prajem vám, aby vaša púť k hrobom svätých apoštolov vás naplnila novou silou vo vašej veľkodušnej službe starým, chorým a postihnutým. Všetkých vás zo srdca žehnám. Pochválený buď Ježiš Kristus!“

Kniha rozhovorov nemeckého žurnalistu Seewalda s pápežom Benediktom XVI.

Vatikán (31. augusta, RV) - V týždni od 26. do 31. júla poskytol Svätý Otec nemeckému novinárovi Dr. Petrovi Seewaldovi v Castel Gandolfe sériu rozhovorov, odpovedajúc na otázky týkajúce sa rôznych tém. Pápež podobné interview poskytol Dr. Seewaldovi v minulosti už dvakrát, keď ako kardinál Ratzinger bol prefektom Kongregácie pre náuku viery. Rozhovory sa konali v nemeckom jazyku. Publikované budú v krátkom čase, pravdepodobne do konca tohto roku - v taliančine a nemčine, možno aj v iných rečiach. Správu zverejnila dnes Tlačová kancelária Svätej stolice. -jak-

Benedikt XVI. prijal prezidenta štátu Izrael Šimona Peresa

Vatikán (2. septembra, RV) - Pápež Benedikt XVI. prijal v Apoštolskom paláci v Castel Gandolfe na osobitnej audiencii prezidenta štátu Izrael Šimona Peresa. V centre pozornosti ich vzájomného stretnutia bola nádej, súvisiaca s dnešným obnovením rozhovorov vo Washingtone o mieri na Blízkom východe.

Vo vyhlásení Tlačovej kancelárie Svätej stolice sa ďalej uvádza, že obnovenie priamych kontaktov medzi Izraelom a Palestínou prispeje k dosiahnutiu dohody, rešpektujúcej legitímne očakávania oboch národov a prinesie stabilný mier do Svätej zeme. Predstavitelia oboch strán opakovane odsúdili všetky formy násilia a zdôraznili potrebu zabezpečiť všetkým národom lepšie životné podmienky.

Následne sa Šimon Peres stretol aj so vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarcisiom Bertonem a tajomníkom pre vzťahy so štátmi arcibiskupom Dominiquem Mambertim. V priebehu rokovaní, ktoré sa uskutočnili v srdečnej atmosfére, si pripomenuli pút Svätého Otca do Svätej zeme v roku 2009. Rozhovory viedli k preskúmaniu vzťahov medzi štátom Izrael a Svätou stolicou, ako aj vzťahov medzi štátnymi orgánmi s miestnou katolíckou komunitou. V tejto súvislosti zdôraznili osobitný význam prítomnosti Katolíckej cirkvi vo Svätej zemi a príspevok, ktorý poskytujú pre verejné dobro spoločnosti, aj prostredníctvom katolíckych škôl. Nakoniec sa venovali výsledku prác bilaterálnej komisie, ktorá už niekoľko rokov pracuje na dohode, týkajúcej sa otázok ekonomického charakteru.

Počas stretnutia sa uskutočnila aj tradičná výmena darov: prezident Peres dal Svätému Otcovi jeden z najstarších symbolov judaizmu, strieborný sedemramenný svietnik, tzv. menorah (od izraelskej umelkyne), s osob-

ným venovaním: „Jeho svätosti pápežovi Benediktovi XVI., pastierovi, ktorý sa snaží, aby nás viedol k pašienkam požehnanja a pokoja. S veľkou úctou. Šimon Peres, prezident Štátu Izrael.“ -pd, jak-

Nočné prehliadky Vatikánskych múzeí v septembri a októbri

Vatikán (2. septembra, RV) - Vatikánske múzeá oznamujú, že po letnej sezóne opäť obnovia nočné prehliadky. Každý piatok v septembri a októbri v čase od 19.00 hod. – 23.00 hod. (s posledným vstupom o 21.30) budú jedinečnou príležitosťou zažiť nezabudnuteľný víkend. Pozvanie je osobitne adresované Rimanom, aby mali možnosť popri pracovných či rodinných povinnostiach vidieť umelecké a historické skvosty Vatikánu.

Ponúka sa možnosť neobyčajných zážitkov: Magický západ slnka nad kupolou Baziliky sv. Petra či nad Vatikánskymi záhradami z okna galérie. Pozorovanie večerného pokoja hviezdnatého neba nad borovicovým nádvorím. Pobudnutie v scénografii osemhranného nádvorja, kde pri mihotavom diskretnom svetle fakiel možno obdivovať sochy najstaršieho jadra Vatikánskych múzeí. Ponorenie sa do tajomných sál Gregoriánskeho egyptského múzea. Večer v Raphaelových izbách, v Borgia - apartmáne so zbierkou moderného duchovného umenia. Kontemplácia jedinečnej atmosféry fresiek v Sixtínskej kaplnke. Prechádzanie cez Apoštolskú vatikánsku knižnicu. Výnimočne budú počas jesenných večerov prístupné siene sv. Pia V. so zbierkou stredovekej a renesančnej keramiky, nájdenej v Pápežskom paláci.

Vstup je potrebné rezervovať si prostredníctvom oficiálnych internetových stránok Vatikánskych múzeí (www.museivaticani.va). -jak-

Mons. Marchetto zanecháva úrad sekretára Pápežskej rady pre migrantov a cestujúcich

Vatikán (2. septembra, RV) - Mons. Marchetto zanecháva úrad sekretára Pápežskej rady pre migrantov a cestujúcich po dosiahnutí veku 70 rokov. Na margo svojej demisie poznamenáva, že sám požiadal pápeža, aby mohol odstúpiť vo veku 70 rokov namiesto 75, ako je u apoštolských nuncií obvyklé. Monsignor Marchetto počas svojho funkčného obdobia sa opakovane výrazne pričínil o to, aby sa väčšia pozornosť zo strany Európy venovala migračnej politike. Teraz sa bude venovať štúdiu histórie II. vatikánskeho koncilu. -jak-

V talianskom Rimini sa skončilo stretnutie za priateľstvo medzi národmi

Taliansko (30. augusta, RV) – Aby sme prekonali krízu, aby sme mohli budovať pokoj, musíme začať od srdca – aj takto by sa dalo interpretovať posolstvo 33. stretnutia za priateľstvo medzi národmi v talianskom Rimini, ktoré sa konalo od 22. do 28. augusta. Téma stretnutia totiž znela: „Tou prirodzenosťou, ktorá nás pobáda k tomu, aby sme túžili po veľkých veciach, je srdce“.

Ako sa rozvíjala v programe počas uplynulého týždňa – na túto otázku odpovedala Emilia Guarnieriová, predsedníčka stretnutia:

„Ja si myslím, že predovšetkým prostredníctvom zúčastnených, tí boli prvým veľkým svedectvom toho, že sú tu, pretože srdce ich pobáda k tomu, aby túžili po veľkých veciach. Ďalej o tom svedčili aj dobrovoľníci, ktorí sa vložili do práce pre ideál. Téma sa rozvíjala v rozprávaniach, príbehoch vedcov, veľkých podnikateľov, ktorí hovorili o tom, ako sa pracuje, keď je tu túžba, ktorá nás poháňa stále vpred, za nájdením niečoho nového. Ďalej medzi významné udalosti stretnutia patrili aj príhovor benátskeho patriarchu, potom chvíľa veľkého stretnutia, keď sa kardinál Erdő zvitál s patriarchom Minska Filaretom. Ten zažartoval slovami «ak sa niekto pýta ako sa tvorí jednota, nech príde sem do Rimini, tu mu to ukážeme»“. Bolo skutočne vidno, že je to naozaj srdce, ktoré je tým, čo pobáda človeka k veľkosti a vďaka ktorému sa nevyhnutne stretáva s ďalším človekom, ktorý má rovnaké túžby.” -sg-

Cirkev v Taliansku si pripomína 5. deň ochrany stvorenstva

Vatikán/Taliansko (31. augusta, RV) – Ako Svätý Otec spomenul už minulú nedeľu 29. augusta v Castel Gandolfe počas príhovoru pred modlitbou Anjel Pána, Cirkev v Taliansku si 31. augusta, pripomína 5. deň ochrany stvorenstva. Pri tejto príležitosti pozýva veriacich k uvažovaniu nad vzťahom medzi pokojným spolunažívaním a ochranou prostredia, v duchu Posolstva pápeža Benedikta XVI. k 43. svetovému dňu pokoja (1. január 2010). Jeho téma znie: „Ak chceš napomáhať pokoju, ochraňuj stvorenstvo“. V pracovnom texte pre výročné stretnutie Konferencie biskupov Talianska sa biskupi vracajú k encyklike Caritas in veritate, v ktorej pápež Benedikt XVI. okrem iného píše:

„Špekulatívny nákup prírodných zdrojov, ktorý sa v mnohých prípadoch uskutočňuje práve v chudobných krajinách, plodí vykorisťovanie a časté konflik-

ty medzi národmi a vnútri nich. Tieto konflikty sa často odohrávajú práve na území týchto krajín a jej bilanciou sú obrovské straty na životoch, ničenie a s tým spojený úpadok. Neodkladnou úlohou medzinárodného spoločenstva je, nájsť inštitucionálne cesty, ako zaviesť poriadok do využívania neobnoviteľných prírodných zdrojov aj za účasti chudobných krajín, aby sa budúcnosť plánovala spoločne“ (49).

Encyklika ďalej pripomína náš veľký záväzok:

„Človek je oprávnený uplatňovať zodpovednú vládu nad prírodou, aby ju chránil, mal z nej úžitok a obrábal ju aj novými spôsobmi a rozvinutými technológiami, aby mohla dôstojne prijať a živiť populáciu, ktorá ju obýva. Na tejto našej zemi je miesto pre všetkých; na nej musí celá ľudská rodina nájsť zdroje, potrebné na dôstojný život za pomoci samotnej prírody, daru Boha svojim deťom, a s vynaložením vlastnej práce a vynaliezavosti“ (50).

Modlitba za ochranu stvorenia chce zjednotiť všetky kresťanské cirkvi, pre ktoré je starostlivosť o prírodu súčasťou angažovanosti proti násiliu. -jak-

Slávnostné otvorenie Newmanovho inštitútu v Uppsale

Švédsko (31. augusta, RV) - Newmanov inštitút v Uppsale, prvé švédske katolícke univerzitné centrum od reformácie, oficiálne otvoril P. Adolfo Nicolás, generálny predstavený Spoločnosti Ježišovej po svätej omši za účasti pedagógov a študentov. Na inauguračnej slávnosti sa zúčastnili minister školstva a životného prostredia švédskej vlády, primátor mesta Uppsala a ďalší švédski predstavitelia verejného života. Inštitút, ktorý získal súhlas vlády 8. apríla, ponúka viaceré vysokoškolské študijné programy v odbore filozofia a teológia a kurzy na individuálnej úrovni v teológii, filozofii, literatúre, umení a hudbe. Štokholmský biskup Anders Arborelius ho 9. apríla posvätil za prítomnosti nemeckých biskupov a členov Bonifatiuswerk, charitatívneho diela nemeckých katolíkov.

Popoludní sa pri príležitosti slávnostného otvorenia Newmanovho inštitútu na univerzite v Uppsale konala akademická konferencia na tému: „Newman a predstava univerzity“.

Pápež Benedikt XVI. biskupom Škandinávie počas ich návštevy Ad limina v marci tohto roku na margo Newmanovho inštitútu povedal:

„Otvorenie Newmanovho inštitútu v Uppsale je veľmi pozitívnym pokrokom v tom zmysle, že garantuje, aby katolícke učenie malo svoje správne miesto v škandinávskom akademickom svete, pomáhajúc aj novým generáciám získať zrelé a uvedomelé pochopenie ich viery.“ -jak-

Kongres katolíckych laikov Ázie pokračuje aj po tajfúne, ktorý zasiahol hlavné mesto

Ázia (2. septembra, RV) – V hlavnom meste Kórey, v Soule pokračuje Kongres katolíckych laikov Ázie. Jeho práce neohrozil ani tajfún, ktorý zasiahol hlavné mesto, vyžiadal si najmenej tri obete na životoch a spôsobil aj početné materiálne škody. Hlavnou témou dnešného dňa kongresu bola kresťanská formácia laikov a ich poslanie vo svete. O perspektívach a ťažkostiach na ázijskom kontinente informuje z hlavného mesta riaditeľ agentúry AsiaNews otec Bernardo Cervellera:

„Poslanie laikov ázijského sveta neraz brzdí klerikalizmus kňazov a zároveň klerikalizmus laikov, ktorí – keďže sú v ázijskom svete menšinou – sa radšej zatvoria za brány farností aby nemuseli čeliť svetu. Boli tu však na druhej strane aj pekné svedectvá hovoriace o tom, že nadišiel čas, aby toto «zaspatie» zo strany katolíckych laikov Ázie čelilo predovšetkým novou ľudskosťou v mnohých oblastiach - vo svete práce, politiky, teda celkovo v spoločnosti tak, aby pri pohľade na rozdielnosti života a prívetivejší štýl života kresťanov, sa začali pýtať, čo to je - to, čo ich robí odlišnými a aby sa tak začali približovať k viere.“

Na otázku ako pokračujú práce kongresu odpovedal Thomas Hong Soon Han, člen Pápežskej rady pre laikov, ktorá podujatie organizuje:

„Podľa mňa je tento kongres chvíľou veľkej milosti nášho Pána pre celý ázijský ľud. Ľud Ázie skutočne smáďi po pravde, po živote a po ceste k spásu. Evanjelizácia prvého milénia sa zamerala na Európu, tá v druhom miléniu sa dotýka Ázie: Ázia rastie pozoruhodným tempom, ale ak sledujeme Cirkev, sú to len tri percentá z celej ázijskej populácie, ktorá predstavuje viac ako dve tretiny svetovej populácie. A evanjelizácia sa začala pred viac ako 2000 rokmi! V novom miléniu sa teda musíme zamerať na ešte rapidnejšiu evanjelizáciu.“

Spomedzi hlavných tém kongresu vyzdvihol témy ako obnova farností, prítomnosť laikov vo svete politiky, vo svete práce a katolíckej výchovy, ako aj ich úloha pri inkulturácii. Predmetom diskusií budú aj rozličné oblasti evanjelizácie, z pohľadu rozdielnych skúseností. V závere vyzdvihol aj dôležitosť dialógu v dnešnej Ázii, najmä pri podpore vzájomného pochopenia medzi veriacimi rozličných náboženstiev.

Posolstvo Benedikta XVI. účastníkom kongresu

Benedikt XVI. vydal posolstvo pre účastníkov Kongresu katolíckych laikov Ázie, ktorý sa koná od 31. augusta do 5. septembra 2010 v Soule, v Južnej Kórei. Prečítal ho apoštolský nuncius Osvaldo Padilla. Pápež v ňom uvádza, že Ázia, ako domov dvoch tretín obyvateľov sveta, kolíska veľkých náboženstiev a duchovnej tradície, ako aj rodisko rozličných kultúr, prechádza v súčasnosti doteraz nevidaným procesom ekonomického rastu a sociálnej premeny. Ázijskí katolíci – uvádza

sa -, sú povolaní byť znakom a príslubom tej jednoty a spoločenstva – spoločenstva medzi Bohom a človekom -, z ktorého sa má tešiť celá ľudská rodina a ktoré umožňuje samotný Kristus. Ďalej sa v posolstve píše:

„Obyvatelia Ázie potrebujú Ježiša Krista a jeho evanjelium. Ázia smáďi po živej vode, ktorú môže dať len samotný Ježiš. Tieto prorocké slová Božieho služobníka Jána Pavla II. stále rezonujú ako najvyššie adresované každému členovi Cirkvi v Ázii. Ak chcú veriaci laici plniť toto poslanie, musia si byť ešte viac vedomí milosti získanej pri krste a dôstojnosti, ktorá im patrí ako synom a dcéram, účastných na smrti a vzkriesení Ježiša, jeho Syna a pomazaní Duchom Svätým ako členovia Kristovho tajomného Tela, ktorým je Cirkev. V zjednotení myslou a srdcom s ich pastiermi a sprevádzaní na každom kroku ich cesty viery duchovnou a katechetickou formáciou, potrebujú byť povzbudení k aktívnej spolupráci nielen pri budovaní ich miestnych kresťanských komunít, ale aj vo vytváraní nových ciest k evanjeliu v každom sektore a spoločnosti. Pred laickými mužmi a ženami Ázie sa teraz otvárajú široké obzory v ich poslaní, v ich úsilí prinášať svedectvo pravdy evanjelia; myslím tým osobitne na príležitosti ponúkané ich príkladnou kresťanskou manželskou láskou a rodinným životom, obranou Božieho daru života od počatia až po prirodzenú smrť, ich milujúcim záujmom o chudobných a utláčaných, ich ochotou odpúšťať nepriateľom a prenasledovateľom, ako aj ich príkladom spravodlivosti, pravdivosti a solidárnosti na pracovisku a prítomnosťou vo verejnom živote.“

V závere posolstva pápež vyjadruje nádej, že kongres poukáže na neodmysliteľnú úlohu veriacich v poslaní Cirkvi a rozvinie špecifické programy a iniciatívy k pomoci pri ohlasovaní Ježiša Krista v dnešnej Ázii.

-sg-

V Peru bol zabitý starý františkánsky misionár

Peru (28. augusta, RV) – V Lime, hlavnom meste Peru bol v piatok 27. augusta zavraždený páter Joel Linam García, 80-ročný františkán pôvodom z Portorika. K vražde došlo vnútri františkánskeho kláštora, pár metrov od vládnej budovy a policajnej stanice. S kňazom bol tiež zabitý spolupracovník rehoľnej komunity, ktorého totožnosť nebola policiou zverejnená. Podľa miestnej tlače „kňaz a spolupracovník boli pravdepodobne pobodaní, pretože boli prekážkou pri pokuse o krádež“.

Otec Lina García bol misionárom v Peru viac ako 50 rokov. Pracoval s mladými, v roku 1978 založil „Hnutie na podporu mládeže“, ktoré sa stará o chudobné deti v krajine.

-jak-

„Zelená“ púť z Ostrihomu cez Bratislavu do Mariazellu

V dňoch 1. – 5. septembra 2010 sa pod záštitou Rady európskych biskupských konferencií (CCEE) koná tzv. „zelená“ púť z maďarského Ostrihomu cez Bratislavu do rakúskeho Mariazellu. Prívlastok vyplýva z témy, ktorá bola pre toto podujatie vybraná, a ktorá pochádza z posolstva pápeža Benedikta XVI. k Svetovému dňu pokoja 2010: „Ak chceš napomáhať pokoju, ochraňuj stvorenstvo“. Púť sa zúčastňujú predovšetkým tí, ktorí sú v rámci biskupských konferencií Európy zodpovední za oblasť ochrany stvorenstva, chýbať nebude množstvo významných cirkevných predstaviteľov, ako predseda Rady európskych biskupských konferencií kardinál Péter Erdő, či predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinál Peter Kodwo Appiah Turkson.

„Púť je predovšetkým duchovnou cestou, cestou obrátenia, ktoré sa začína zanechaním svojho obvyklého prostredia, aby sme dosiahli výnimočný cieľ sprevádzaný Božou účasťou,“ vysvetľuje na margo podujatia generálny sekretár CCEE p. Duarte da Cunha. Ako uviedol, ekologická kríza ako následok neracionálneho a nezodpovedného využívania darov stvorenstva, ktorú v súčasnosti prežívame v Európe, sa nedá oddeliť od súčasnej morálnej krízy kontinentu. P. da Cunha v tejto súvislosti pripomenul slová Svätého Otca o tom, že skutočná pozornosť zameraná na ekológiu planéty, nemôže obísť seriózne zamyslenie sa nad „ľudskou ekológiou“, prameniaca z duchovného obrátenia a zmeny životného štýlu.

Program podujatia s mottom „Ak chceš napomáhať pokoju, ochraňuj stvorenstvo“, sa začal v stredu v Ostrihome, kde pútnikov privítal miestny arcibiskup Péter Erdő, ktorý je zároveň predsedom Rady európskych biskupských konferencií (CCEE). Vo svojom príhovore citoval slová pápeža Benedikta XVI. z encykliky *Caritas in veritate* o tom, že „príroda je výrazom plánu lásky a pravdy. Predchádza nás a Boh nám ju dal ako prostriedok na život. Hovorí nám o Stvoriteľovi (porov. Rim 1, 20) a o jeho láske k ľudstvu. Je určená, aby bola „zjednotená“ v Kristovi na konci vekov (porov. Ef 1, 9 - 10; Kol 1, 19 - 20). Aj ona je teda „povolaním“. Príroda je nám k dispozícii nie ako „zhluk náhodne rozosiatych odpadkov“, ale ako dar Stvoriteľa, ktorý jej určil vnútorný poriadok, aby z neho človek čerpal potrebné ukazovatele na jej „ochranu a starostlivosť o ňu“. Kardinál Erdő ďalej pripomenul, že kresťania musia byť prvými, ktorí majú

prijat' zodpovednosť vyhýbať sa zneužívaniu dobieh, zdrojov a energií, a horlivo podporovať integrálny rozvoj človeka a sveta.

Účastníci púte CCEE v Bratislave

Druhý deň púte pokračoval plavbou loďou po Dunaji do Bratislavy, so zastávkou v Komárome, kde sa nachádza jeden z najväčších závodov na výrobu biopaliva. Spoločnosť Rossi Biofuel spracováva ročne približne 150 tisíc ton oleja z repky, sójového oleja a použitého kuchynského oleja, ako aj 18 tisíc ton metanolu. Počas plavby účastníci podujatia hovorili o ekologických aspektoch

využívania vody a rozvinula sa bohatá a plodná diskusia.

V Bratislave o pol piatej nasledovala svätá omša v Katedrále sv. Martina, ktorej hlavným celebrantom bol predseda KBS a bratislavský arcibiskup-metropolita Mons. Stanislav Zvolenský. Vo svojej homílii vychádzal z dnešného

evanjelia podľa Lukáša o tom, ako Ježiš uložil Šimonovi Petrovi poslanie stať sa rybárom ľudí. Ako Mons. Zvolenský zdôraznil, znamená to evanjelizovať, presvedčať, ponúkať od Boha čo najväčšiemu počtu ľudí dobrú zvesť o láske a spásе: „Pri zrode nášho kresťanského a apoštolského povolania možno nebol „zázračný rybolov“ alebo nejaká výnimočná vec. Určite tam však boli a naďalej sú pocity obdivu a úžasu voči Kristovi, a presvedčenie, pre ktoré stojí za to zanechať všetko a nasledovať ho, aby sme s ním spolupracovali na spásе sveta.“

Medzi prítomnými bol okrem iných aj primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský, či predseda environmentálnej subkomisie pri Konferencii biskupov slovenska Mons. Ján Babjak.

V piatok sa v bratislavskom hoteli Devín uskutočnilo stretnutie za okrúhlym stolom na tému „Výchova k ochrane stvorenia a pokoja“. S príspevkom vystúpil vzácny hosť, predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinál Peter Turkson, a tiež aj podpredseda vlády a minister dopravy, pôšt a telekomunikácií SR Ján Figel'.

Ak budeme vnímať Dunaj ako nielen trasu ale zdroj vody, komunikácie, dopravy, spolupráce, ekológie, tak ho budeme nielen chrániť, ale aj využívať pre dobro, povedal Ján Figel' na margo toho, že Slovensko a krajiny ležiace v povodí Dunaja chcú na budúci rok prispieť k lepšiemu životnému prostrediu rozvojom takzvanej dunajskej stratégie.

Hostiteľom stretnutia bol predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. Stanislav Zvolenský.

Popoludní pútnici nasadli do autobusu a odcestovali do Rakúska. Posledným bodom programu bola ekumenická modlitba v katedrále v Sankt Pöltene, v rámci ktorej sa pútnici modlitbovým mostom spojili s účastníkmi 14. medzinárodného kongresu Renovabis v Mníchove.

V modlitbe všetci prosili Boha, aby otvoril srdcia ľudí pre bratstvo: „Ak troškou prispeje každý, zmení to životný štýl, ukončí agresívne konanie, ničenie prírodných zdrojov a obavy z možných katastrof. Daj nám svetlo, aby sme dokázali odlišiť pravdu od falše, potrebu od ješitnosti.“ V závere modlitby zhromaždení prosili Pána, aby viedol ich kroky a dal im silu a milosť, aby sa ich srdcia ešte viac premieňali podľa Božej vôle. Medzi zástupcami ostatných kresťanských cirkví boli okrem iných viedenský metropolita Gréckej pravoslávnej cirkvi Michael Staikos, či Paul Weiland z Dolnorakúskej evanjelickej diecézy.

V sobotu predpoludním program pokračoval zasadnutím na tému „Vzťah k stvorenstvu, vzťah k Stvoriteľovi“. Zvláštnosťou bolo, že sa konal počas cesty vlakom do Mariazellu. Odtiaľ sa účastníci púte vyviezli lanovkou na vrch „Burgeralpe“, kde sa konala svätá omša. Popoludní nasledovala pešia púť späť do Mariazellu a modlitba v tamojšej bazilike.

O 18:30 sa začalo posledné oficiálne pracovné stretnutie púte, na ktorom bolo schválené jej záverečné posolstvo.

Zverejnené bolo na svätej omši 5. septembra v Mariazelli, ktorú celebroidal viedenský arcibiskup kardinál Christoph Schönborn. V nádeji na inšpiráciu pre široké vrstvy obyvateľstva, aby sa angažovali v duchovnej a morálnej dimenzii ekologickej otázky, delegáti upriamili pozornosť na bohaté dedičstvo hodnôt, ktoré pramenia z biblickej, patristickej a teologickej tradície, a ktoré je ľudstvu ponúkané prostredníctvom sociálnej náuky Katolíckej cirkvi. Zároveň povzbudzujú v tejto súvislosti k intenzívnejšiemu dialógu v rámci politického spoločenstva.

Základné princípy záverečného posolstva

Jadrom záverečného posolstva, vyplývajúceho environmentálnej púte biskupov a delegátov európskych biskupských konferencií je, že „dobro, krása a bohatstvo stvorenia bolo prvým povolaním človeka a bolo mu zverené. V nádeji na vzbudenie obnovenej angažovanosti voči v duchovnej a morálnej dimenzii ekologickej otázky, delegáti upriamili pozornosť na bohaté dedičstvo hodnôt, ktoré pramenia z biblickej, patristickej a teologickej tradície, a ktoré je ľudstvu ponúkané prostredníctvom sociálnej náuky Katolíckej cirkvi. Tieto princípy zahŕňajú:

1. Zodpovednosť za spoločné blaho všetkých ľudí, uznávajúc, že dobro každého jedného z nás závisí od blaha všetkých.

2. Úctu voči univerzálnemu určaniu dobru na zemi, odmietajúc všetky pokusy o nespravodlivú dominanciu,

nadmerný konzum, obmedzovanie alebo komercializáciu tých Bohom darovaných dobru, od ktorých závisí existencia každého človeka.

3. Subsidiaritu, so zreteľom na to, že konanie na miestnej úrovni, vrátane domova, farnosti a školy, je kľúčové pre budúcnosť globálneho životného prostredia.

4. Solidaritu, vrátane ochoty obetovať osobné a krátkodobé zisky na podporu ostatných, predovšetkým bezmocných a chudobných.

5. Distribučnú spravodlivosť, zaisťujúcu, že tí, ktorí najmenej prispievajú k znečisťovaniu, ako napríklad chudobní a bezmocní, nie sú najviac postihnutí dôsledkami environmentálnej krízy.

6. Medzigeneračnú spravodlivosť, konať teraz na základe rozvážnosti a obozretnosti, s ohľadom na existenciu budúcich generácií.

7. Kniha prírody je jedna a je nerozdeliteľná. Rešpekt voči ekológii ľudskej bytosti je integrálne prepojený s úctou voči stvoreniu.

Apelujeme na mladých ľudí, na rodiny, farské spoločenstvá, kláštory, školy, semináre a univerzity, aby obnovili svoj záväzok voči povolaniu starať sa o náš pozemský domov tým, že budú povzbudzovať šírenie, štúdium a uplatňovanie týchto princípov, ktoré ponúkajú žiarivé a presvedčivé ukazovatele smerom k nádeji pre ľudstvo.

Zvlášť apelujeme na spoločnú modlitbu a aktivity s ostatnými kresťanskými cirkvami a cirkevnými spoločenstvami, ako bola ekumenická modlitba v St. Pöltene, súčasť tejto púte. Zvlášť povzbudzujeme miestne cirkvi, aby sa zapojili do iniciatívy „Čas stvorenia“, ustanovenej 3. európskym ekumenickým zhromaždením v rumunskom Sibiu v roku 2007, ktorá odporúčala, aby obdobie medzi 1. septembrom a 4. októbrom – sviatkom sv. Františka z Assisi – bol venovaný špeciálnym modlitbám a aktivitám v tomto smere, tak, ako to už robia niektoré biskupské konferencie a cirkvi.

Takisto povzbudzujeme k intenzívnejšiemu dialógu v rámci politického spoločenstva, ktorého vzájomný prospech sme zakúsili v rámci tejto púte.“

Telegram Svätého Otca účastníkom európskej environmentálnej púte

Účastníkov environmentálnej púte biskupov a delegátov európskych biskupských konferencií pozdravil telegramom Svätý Otec. Predsedovi Rady európskych biskupských konferencií (CCEE) kardinálovi Péterovi Erdőho v mene pápeža zaslal vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone. Na piatkovom zasadnutí v Bratislave ho prečítal predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinál Peter Turkson.

Benedikt XVI. v telegrame pozdravuje pútnikov, ktorí pod vedením CCEE putujú z Maďarska cez Slovensko do Rakúska, aby spoločne uvažovali o dôležitej téme ochrany stvorenia. Svätý Otec vyjadril nádej, že táto významná udalosť vzbudí obnovené úsilie o ochranu životného prostredia a udelil prítomným svoje apoštolské požehnanie.

TK KBS, dj/ foto pz

Arcibiskup Zvolenský: „Sme naplnení hrôzou, no prosíme o nádej“

„Sme naplnení hrôzou, no prosíme o nádej a silu pre zranených i pozostalých“ – reagoval predseda KBS a bratislavský arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský na dnešné tragické udalosti v Bratislave- Devínskej Novej Vsi. Arcibiskup uistil, že v modlitbe pamätá na obeť tragédie a im blízky vyjadruje svoju spoluúčasť. Osobitne pamätá i na tých, ktorí sú zranení a verí v ich skoré vyzdravenie.

TK KBS, jk

Svätá omša za obeť násillia v Devínskej Novej Vsi

V stredu dňa 1. septembra sa 2010 sa bratislavskej Katedrále svätého Martina uskutočnila svätá omša obetovaná za ľudí násilne usmrtených a zranených v Devínskej Novej Vsi v pondelok 30. augusta 2010. Homíliu hlavného celebranta, bratislavského arcibiskupa metropolitu Stanislava Zvolenského, prinášame v plnom znení:

Drahí bratia a sestry!

Keď sme doteraz počuli o násilí a brutalite veľkého rozsahu, spravidla to bolo zo správ z ďalekého zahraničia. Alebo to mohla byť iba fikcia, sledovaná nezáväzne na obrazovkách televízie v podobe akčného filmu zo zločineckého prostredia. Alebo to bolo zo správ o vražednom vybavovaní účtov limitovaného do podsvetia, sveta organizovaného zločinu. Od predvčerajška tieto bariéry akoby padli a došlo k zásadnému posunu: už aj u nás sa môže stať, že človek so zbraňou v ruke usmrť viacero ľudí a ďalších nezmyselne zraní. Už nielen veľké západné krajiny, ale aj tu, na Slovensku v srdci Európy, tu blízko nás sa môže stať realitou tak šokujúce krviprelieanie. Nech už boli pohnútky tohto činu akékoľvek; nech už bola konštelácia vzťahov medzi obeťami a vrahom akákoľvek, zostáva faktom, že ide o ťažký a zločin, ktorý nemožno inak ako ostro odsúdiť. Preto smrť a zranenia obeť široko rezonujú v dušiach tých, ktorým akoby sa rozbila tak krehko prijímaná nádej, že my budeme pred podobnými masakrami uchránení, že u nás sa také čosi nesmie, nemôže stať. Môže, stalo sa - a to môže byť pre mnohých veľmi zneisťujúce. Pondelkový zločin môže navodiť viacero otázok. Napríklad tú, ako sa v niekom zrodí toľko hnevu a agresivity? Sme tu svedkami iba jedného individuálneho a časovo izolovaného úkazu? Alebo dostávame varovný signál poukazujúci na niečo hlbšie a širšie

v samotných základoch našej spoločnosti? Je takýto čin jednotlivca iba a len jeho osobnou zodpovednosťou? Alebo vyrastá z hlbšie narušenej kolektívnej mentality, ktorá akoby opustila, zriekla sa najzákladnejších, najposvätnějších a dlhodobo osvedčených hodnôt? Z nich najvyššou je akiste život vo svojej celistvosti a všetkých rozmeroch, posvätný od úplného začiatku až do konca. Lebo násilnej smrti spôsobenej zbraňami zvykne predchádzať smrť spôsobená hoci už aj slovom, čo ubíja a zabíja, uráža a oberá o dôstojnosť, o slobodu. Slovom zneužitým na ohlasovanie deštruktívnych ideí, rozkladajúcich dušu človeka i základy civilizácie. A tiež smrť vzťahov, ktorých rozpad a následné odcudzenie sú predzvesťou ešte väčších pohrôm. Napríklad v podobe „smrti zaživa“ kvôli obchodníkom s drogami, čo sa neštítia zničiť mladý život podsúvaním omamných látok, ich distribúciou vo vidine zisku: tak zaživa postupne rozvracajú vnútorný svet ich závislej obeť. Áno, to môže byť skutočné zomieranie zaživa, sprevádzané nevýslovnou bolesťou ich najbližších.

Všetko toto nás môže ťažiť ako onen kameň privalený v dnešnom evanjeliu k hrobu Ježišovho priateľa Lazára. Ten kameň akoby symbolizoval bezvýchodiskovosť, definitívnu temnotu, nezvratnosť smrti. Do tejto známej scény akoby bola zakódovaná dlhodobá a stála ľudská skúsenosť so zomieraním, ktoré je ešte ťaživejšie, ak je táto smrť spôsobená násilne zo strany iného človeka. Lebo kým je smrť prirodzeným dôsledkom veku či choroby, naplnia nás bolesť. No ak niekto zomrie alebo sa zraní v dôsledku zúfaleho počínania iného človeka, k bolesti sa môže pridružiť rozhorčenie, až hnev. A vtedy kameň beznádeje a zúfalstva ťaží stonásobne. Čím je však ťažší, tým viac človek volá po nejakej odpovedi.

Ježiš akoby aj nám dnes tu zhromaždeným po dvetisíc rokoch opakoval: „odvalte kameň“, vymeňte beznádej za dôveru, slová rozhorčenia radšej za slová modlitby. Nedajte sa zahnať do temnoty a zúfalej nečinnosti, ale proste o silu zhora, od Boha, ktorý jediný vám môže ukázať východisko. Preto sme sa sem, bratia a sestry, vlastne prišli modliť, posilnení dôveru v Ježišovu stvoriteľskú moc, s ktorou volal na Lazára: „pod' von!“ Bol tam kameň, bola tam iste aj nedôvera mnohých v Ježišovu silu. No bola tam aj silná viera Marty, ktorá povedala, že verí v Ježiša ako Mesiáša, ako Božieho Syna, ktorý prišiel na tento svet. Aj my mu chceme odovzdať, čo v aktuálnej situácii cítime a prežívame. Aj nám hovorí, pod' te von z tej temnej jaskyne, aby som vám ukázal nový pohľad na veci, na život, na pravé hodnoty. Ako budeme odpovedať Ježišovi na výzvu vyjsť von? Vyjsť konečne na svetlo prežarujúce každú temnotu, každú pochybnosť? Najlepší spôsob je modlitba, v ktorej odovzdávame všetko; ktorou budeme prosieť za obeť.

Predovšetkým za zomrelých: prišli sme prejavit' našu spolupatričnosť a prosieť o Božie milosrden-

stvo pre každého človeka, každú obeť násilnej smrti. Modlitba nie je morálnym súdom nad človekom, za ktorého prosíme. Modlitba je výrazom dôvery v Boha, že je veľký vo svojom milosrdenstve, verný vo svojich prisľúbeniach. Prišli sme sa modliť aj za zranených, ktorí sú v komplikovanom zdravotnom stave: prosíme pre nich o Božiu pomoc a posilu, tiež o duchovnú silu premáhať bolesť nádejou na uzdravenie. Modlíme sa aj za lekárov, aby sa im s Božou pomocou podarilo vrátiť do normálneho života nevinné obeť. Modlíme sa za ich príbuzných, aby boli svojim trpiacim blízkym oporou a posilou. Napokon sa modlíme za to, aby sa v našej spoločnosti prehĺbila úcta k životu, ktorej prvým porušením je už ľahostajnosť k životu nenarodenému. Matka Tereza z Kalkaty, ktorej nedožité sté narodeniny sme si pripomínali minulý týždeň, to pri prevzatí Nobelovej ceny povedala veľmi jasne: násilie pochádza z neúcty k počatému životu!

Prostredníctvom každej dejinnej udalosti k nám môže prehovoriť Boh, ak veríme v jeho stálu účinnú prítomnosť medzi nami a v nás. Čo nám teda hovorí deň, ktorý sa do našich dejín možno zapíše ako kravavý pondelok, posledný augustový pondelok roku 2010? Tento deň je varovaním, že ak sa nevrátíme k Bohu, ak neprijmeme jeho zákon lásky, ak svoje rozhodnutia nepodriadieme jeho nadčasovým prikázaniam - hrozí nám vzťahová džungľa, po ktorej budeme chodiť v sústavnej obave pred ďalším možným atakom: kohokoľvek odkiaľkoľvek. Kedykoľvek.

„Bože, odovzdávame Ti našu bolesť a rozpaky. Ty si povedal, poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate, a ja vás posilním. Tak teda prichádzame: prosíme o posilu neprepadnúť pesimizmu, o posilu iniciatívne budovať civilizáciu lásky. Prosíme, vo svojom nekonečnom milosrdenstve prijmi obeť predvčerajšej tragédie. Daj skoré uzdravenie raneným. Udeľ opäť pokoj a istotu obyvateľom Devínskej Novej Vsi. A nám všetkým daj silu pričiniť sa o to, aby sa vzťahovala úcta ku každému ľudskému životu. Amen.“ -jh-

Vojenský biskup v daždi a hmle s vojakmi opäť pokoril Kriváň

Tohtoročný, v poradí už 15. ročník Medzinárodného vojenského výstupu na Kriváň, ktorý sa uskutočnil 28. augusta poriadne preveril fyzickú i psychickú odolnosť všetkých jeho účastníkov. Výstup, na ktorom sa zúčastnili vojenský profesionáli a ich rodinní príslušníci zo Slovenska, Českej republiky, Poľska a Maďarska sprevádzalo krajne nepriaznivé počasie. Hustý dážď, vietor a hmľa nedovolili v tomto roku vystúpiť na 2494 metrov vysoký impozantný končiar Vysokých Tatier ani štát-

nemu tajomníkovi MO SR Róbertovi Ondrejcsákovi, veliteľovi trenčianskeho veliteľstva Síl výcviku a podpory generálmajorovi Petrovi Vojtekovi. Podarilo sa to však ordinárovi OS a OZ SR Mons. Františkovi Rábekovi, ktorý sa napokon v daždi a hmle dostal spoločne s vrcholovým družstvom, v ktorom bol okrem iného major Alexander Schober i major Radoslav Mašlanka z Generálneho štábu až ku dvojkrížu na vrchole kopca. Pred samotným výstupom si jeho účastníci uctili položením vencov pamiatku hrdinov SNP pri pamätníku štábnemu kapitánovi Opálkovi na brehu Štrbského Plesa. Štátny tajomník MO SR Ondrej Ondrejcsák zdôraznil význam ich odkazu aj pre dnešných príslušníkov ozbrojených síl a všetkých zamestnancov rezortu obrany. Ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek zasa pripomenul, že aj samotný výstup na symbolický vrch Slovákov v takých nepriaznivých poveternostných podmienkach je prejavom našej úcty povstaleckým bojovníkom. Ordinár Rábek aj vo svojich 61. rokoch stále potvrdzuje, že svojou kondíciou a športovým duchom je zdatným partnerom aj vycvičeným príslušníkom Ozbrojených síl SR a tým aj vojenským biskupom na správnom mieste. -tu-

Katolícku univerzitu navštívil jej veľký kancelár Mons. Bernard Bober

Stretnutie s primátorom mesta Ružomberok Michalom Slašťanom ukončilo v piatok 27. augusta jednodňovú návštevu košického arcibiskupa Mons. Bernarda Bobera na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU). Počas nej sa stretol s vedením KU - rektorom prof. Tadeuszom Zasepom, prorektormi a dekanmi fakúlt. Návšteva bola prvou od uvedenia Mons. Bobera do úradu košického arcibiskupa, odkedy sa zároveň stal aj novým veľkým kancelárom KU.

V sprievode rektora KU arcibiskup Bober navštívil jednotlivé pracoviská univerzity, rektorát, Fakultu zdravotníctva (FZ), Filozofickú fakultu (FF) a Pedagogickú fakultu (PF). V rozhovoroch s vedením univerzity a dekanmi ocenil viditeľný rozvoj a smerovanie KU. Vyjadril potešenie nad aktuálnymi investičnými projektmi, pričom si osobne pozrel novú budovu FZ KU, zrekonštruované priestory PF KU, vynovené odborné laboratória, spoločenské priestory, prístavbu, psycholaboratórium, fakultné rádio a multimediálne centrum Katedry žurnalistiky FF KU, Univerzitnú knižnicu a projekt jej budúcej modernizácie.

Oficiálna návšteva veľkého kancelára Mons. Bobera bude pokračovať v Košiciach, kde sa v sprievode rektora zoznámia s Teologickou fakultou KU. -vb-

20-te narodeniny eRka v Ružomberku

V sobotu 4. 9. 2010, sa v športovej hale v Ružomberku stretnú členovia eRka z celého Slovenska, aby spolu oslávili 20. výročie od svojho oficiálneho založenia. Na podujatie s názvom 20-te narodeniny eRka prisľúbilo účasť približne 600 eRkárov.

20-te narodeniny eRka sú pre účastníkov stretnutia tiež príležitosťou prehliť si svoje poslanie v duchu motto: Radostnou cestou svedectva viery kráčame spolu malí i veľkí. V programe stretnutia nebudú chýbať narodeninové želania, spomienky na začiatky fungovania eRka, ďakovanie a tanečná zábava. Vyvrcholením podujatia bude slávnostná sv. omša ktorú bude z poverenia spišského diecézneho biskupa Mons. Františka Tondru celebrovať pomocný biskup Mons. Štefan Sečka. eRkárov prídu pozdraviť zástupcovia partnerských mládežníckych organizácií a predstavitelia Rady mládeže Slovenska. Vo večerných hodinách otvorí eRko ročnú tému pre školský rok 2010/2011 s názvom Kto tvorí s láskou, neničí.

eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí je občianske združenie, ktoré oficiálne vzniklo v roku 1990. Začiatky práce s deťmi siahajú však do roku 1973, kedy začala činnosť laického apoštolátu detí pod vedením Evžena Valoviča. Cieľom eRka je pomáhať pri výchove a neformálnom vzdelávaní detí a mladých ľudí na zrelé kresťanské osobnosti podieľajúce sa na rozvoji spoločnosti, v ktorej žijú.

Juraj Králik

60. výročie Akcie R: Spomienkou k vd'ačnosti

Vernosť ako prejav lásky. V duchu týchto slov sa nieslo stretnutie rehoľných sestier z celého Slovenska, ktoré sa pri príležitosti 60. výročia Akcie R v nedeľu 29. augusta 2010 konalo v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Badíne. Jeho hlavným zámerom bolo poďakovanie rehoľným sestrám, ktoré prežili Akciu R, v ťažkých časoch prenasledovania totalitnej moci vydávali svedectvo o svojej viere a vďaka ktorým rehoľný život na Slovensku nezanikol. Stretnutia sa okrem sestier zúčastnili otcovia biskupi Ján Orosch, Štefan Vrablec a Rudolf Baláž, ktorý bol hlavným celebrantom ďakovnej svätej omše. Mons. Baláž, sám prenasledovaný komunistickým režimom, priblížil v homílii príklad sestier z doby jeho detstva.

V spomienkovom programe privítala hostí predsedníčka Konferencie vyšších predstavených

ženských reholí na Slovensku sr. Justína Kostúrová OP. Vo svojom príhovore vyzdvihla svedectvo starších spolusestier a ich vernosť, keď povedala: „Vďaka utrpeniu, ktorým museli prejsť, hlavne vďaka vernosti, sa ich svedectvo stáva dnes ešte silnejším, presvedčivejším a podnetnejším.“ Akciu R z pohľadu histórie priblížil historik Tomáš Gerbóc, študent teológie a rehoľník verbista. Jeho slová, že o represívnych akciách mocenských orgánov najviac vypovedajú osobné svedectvá sestier, potvrdili v spomienkových príhovoroch sestry Cherubína Siváčková z rehole Dcér kresťanskej lásky (vincentínky) a Bohumíra Školníková z Misijnej spoločnosti Služobníc Ducha Svätého. Napriek ťažkým chvíľam sestry spomínajú na tieto časy bez zatrpknutia a hnevu: „My sme sa ale stále vrúcne modlili a dôverovali sme v riadenie Božej prozreteľnosti.“

Súčasťou spomienkového programu bolo aj premietanie dokumentárneho filmu Pilátova amnestia, vyhodnotenie projektu Svedkovia viery, ktorý mapuje osudy žijúcich svedkov prenasledovaní a nespravodlivých zásahov štátnych orgánov, a príhovory hostí. Ukončením stretnutia bolo symbolické poďakovanie rehoľným sestrám, ktoré boli v roku 1950 účastné likvidácie kláštorov. Každá z prítomných sestier dostala ako prejav vďaka červenú ružu z rúk predstavenej svojej rehoľnej kongregácie.

Akcia R sa odohrala 29. augusta 1950 a znamenala začiatok plánovanej likvidácie ženských reholí na Slovensku. V troch etapách orgány komunistického režimu sústredili do niekoľkých kláštorov všetky rehoľníčky v krajine, čím chceli obmedziť ich vplyv na verejný život a až napokon, v horizonte konca storočia, dosiahnuť úplný zánik rehoľného života v Československu.

Dušan Rončák

Nový dizajn webstránky Prešovskej gréckokatolíckej archieparchie

Gréckokatolícky arcibiskupský úrad v Prešove v piatok 27. augusta spustil nový dizajn svojej oficiálnej webovej stránky www.grkatpo.sk. Nejde iba o nový vzhľad, ale aj o nové spracovanie stránky, na ktorej rýchlejšie nájdete potrebné informácie. Do pozornosti kladieme napr. kompletne spracovaný nový schematizmus s informáciami o farnostiach a kňazoch Prešovskej archieparchie. Niektoré rubriky, ktoré boli na pôvodnej stránke, sú presunuté na stránku www.zoe.sk. Na novej stránke nájdete aj odkaz ešte na pôvodnú (starú) oficiálnu webovú stránku.

Lubomír Petrik

V Ružomberku sa na letnom seminári vzdelávalo takmer štyridsať novinárov

Ružomberok (1.9.2010) Seminár pre katolíckych žurnalistov usporiadal posledné augustové dni Network Slovakia s finančnou podporou Konferencie biskupov Slovenska a Nadácie Konrada Adenauera. Niesol sa v znamení témy Mediálny jazyk a Cirkev. Priestory i masmediálne laboratórium žurnalistom poskytla Katolícka univerzita v Ružomberku.

Okrem pracovnej časti ponúkal seminár i niekoľko prednášok týkajúcich sa problematiky médií a Cirkvi. „Som rád, že sme sa mohli stretnúť už po trinásty raz,“ povedal na úvod súčasný predseda Networku Slovakia Matúš Demko.

Účastníci seminára pracovali v štyroch sekciách – štylistická, rozhlasová a fotografická pre začiatočníkov i pokročilých. Štylistickú sekciu viedol Jozef Kotris, redaktor denníka SME. Rozhlasu sa venovala redaktorka Rádia Lumen Anna Brilllová. Prácu s najpočetnejšou skupinou, fotografiami, si medzi sebou rozdelili profesionálny fotograf Matúš Zajac a verbista Andrej Lojan.

Lojan takisto zabezpečoval duchovnú stránku programu a v univerzitnej kaplnke slúžil pre účastníkov seminára sväté omše. Žurnalistický seminár ukončili prezentáciou výstupov práce jednotlivých sekcií a stretnutím s rektorom Katolíckej univerzity Tadeuszom Zasepom.

Network Slovakia je občianske združenie, ktoré sa svojou činnosťou zameriava najmä na katolíckych novinárov, ich usmernenie a profesionálny rast. Vzniklo v roku 1997.

Petra Humajová

15. výročie pôsobenia Augustiniánov na Slovensku

Svätú Moniku a sv. Augustína, ktorých Cirkev slávi v dňoch 28. a 29. augusta - si rehoľa Augustiniánov na Slovensku pripomenula obzvlášť slávnostne. Okrem týchto dvoch významných osobností Cirkvi si totiž Augustiniáni v Košiciach pripomenuli aj 15 rokov od začiatku svojho pôsobenia na Slovensku. Na našom území v súčasnosti funguje jediná komunita tejto rehoľnej spoločnosti, a to v košickej mestskej časti Ťahanovce. Dvojdnové oslavy spoločnosti začali v sobotu 28. augusta stretnutím s veriacimi, konferenciou „Augustiniáni včera a dnes“, svedectvami mladých či adoráciou na tému obrátenie sv. Augustína. Vývrcholením osláv 15. výročia Augustiniánskej rehole u nás bola nedeľná svätá

omša o 10.00 hod. slávená v Ťahanovskom kostole sv. Anny za účasti košického arcibiskupa Bernarda Bobera. Ten sa vo svojej homílii venoval najmä téme pokory, ktorú ako svoju cestu objavil aj svätý Augustín. Nezaбудol pripomenúť ani históriu Augustiniánov na Slovensku s prihliadnutím na ich pastoračnú prácu s mládežou a rodinami. Ako zdôraznil predstavený košických Augustiniánov Juraj Pigula, okrem pastoračných aktivít v súčasnosti komunita žije najmä stavbou svojho nového kláštora v mestskej časti Košická Nová Ves, ktorú rozbehli tento rok.

Jaroslav Fabian

Mládežnícky Cool Club oslavuje prvé narodeniny

Pred rokom bolo ešte označenie „Cool Club“ neznámym pojmom, dnes je to však inak. Aspoň v Trstenej, kde tento nízkoťahový klub pre mladých funguje. Cool Club, ktorý zriadilo Oravské centrum mládeže v Ústi nad Priehradou, pod záštitou Komisie pre mládež v Spišskej diecéze, v tieto dni oslavuje svoje prvé narodeniny. A tak, ako pred rokom zodpovední začínali s obavami, čo z toho bude a či to pre mladých bude skutočne zaujímavé, tak dnes prežívajú o to väčšiu radosť.

Dnes však Cool Club sú nielen priestory, ale predovšetkým životné príbehy mladých ľudí,“ povedal Branislav Kožuch, riaditeľ Oravského centra mládeže.

Cool Club sú predovšetkým pravidelné celoročné aktivity pre mladých – filmové kluby, zážitkové večery, kde sa mladí učili rozvíjať svoje osobnostné zručnosti a kde diskutovali na rôzne témy, hudobné koncerty amatérskych kapiel, a nezabudnuteľný nealkohol, ktorý sa svojou ponukou a prostredím vyrovná ktorémukol'vek komerčnému baru. To, že sa v ňom platí dobrovoľný príspevok, je však niečo, čo sa len tak nevidí a nezažije.

„Keď sa pozrieme na tento rok späť, je až neuveriteľné, aký veľký kus cesty náš klub spravil. Začali sme s klubom a barom, potom sa k tomu pridalo Centrum prvého kontaktu, kde mladým ponúkame možnosť spolu s nami hľadať riešenia na svoje životné problémy, a musím povedať, že máme čo robiť, lebo mladí prichádzajú stále. V novembri 2009 sa k ponuke klubu pridalo ja Adrenalin Cool Centrum, kde patrí posilňovňa, mladí si môžu požičať bicykle, skákacie topánky, airsoft. A v júni tohto roku sme rozšírili klub ešte o Centrum prijatia, v ktorom chceme mladým cez priateľské sprevádzanie dať skutočne pocítiť, že nie sú sami a stratení,“ dodáva Branislav Kožuch.

Za týmto všetkým stoja rôzne nadácie, ktoré podporili aktivity Cool Clubu.

Mária Janusová